

מכתבים אל קצין מלואים -

עמידה בפני שריון

החליט בינתיים שכאן „משהו לא בסדר“ — מספר הערבים היה רב מדי — והגיע למסקנה שעליו לסגת מהמקום. אך לפתע השתנה המצב כולו. עוד בטרם הספיק מפקד הפטרול לממש את תכנית נסיגתו, הגיחו פתאום שני משוריינים, שהתקרבו במהירות בדרך-העפר בכיוון למחלקה, אחד מאנשי המחלקה, בגלותו את המשוריינים, נבהל וצעק: „טנקים מתקדמים עלינו!“ צעקה זו הכניסה בהלה במחלקה. גם סמל-המחלקה נבהל, התבלבל, ולא ידע מה לעשות. השריונים נעצרו ופתחו באש על המחלקה מהמקלעים ומהתותחים (בני שתי-הליטראות) אשר להם. יריות אלו הוסיפו לבהלה הכללית ואנשי המחלקה החלו בנסיגה בלתי-מסודרת; תוך כדי הסתלקות בלתי-מאורגנת זו אף אבד. למספר אנשים נשקם; והקשר „התפטר“ ממכשיר-הקשר ש„הכביד“ עליו. סמל המחלקה לא השתלט על אנשיו ונגרר אף הוא עם הנסיים. המשוריינים תימרנו קצת בשטח. אולם, כעבור זמן קצר עצרו — ורק „רדפו באש“ אחר המחלקה. לבסוף, התאושש מפקד הפטרול וריכז סביבו את אותם אנשי המחלקה אשר השיגם. את אנשיו אלה אירגן — וביצע נסיגה מאורגנת אל גבעה, שנמצאה במרחק של כ־4 ק"מ ממקום ההתנגשות. כאן התארגן להגנה וכונתו היתה לחכות במקום זה ליתר אנשי המחלקה. עמו היו 12 איש. רק למחרת היום, לאחר חיפושים נרחבים, נמצאו אנשי הפטרול הנעדרים. לאחר שביררתי לעצמי את סיבות ה„בהלה“ מצאתי, שאכן הגורם היחידי שעורר במחלקה את הרגשת הפחד היה השריון (ה„טנקים“). הגעתי למספר מסקנות, אשר אותן אשתדל לממש בתקופת האי-מונים הבאה.

דבר כללי וראשון רואה אני את הכנסת הנושא „לחגימה נגד שריון“ כנושא יסודי בתכנית האימונים. דבר זה היה לרוב חסר אצלנו; ובמקרה של הגדוד שלנו, למשל — והוא ודאי לא היה יחיד בזה — אינני זוכר אף-פעם שדיברו ברצינות בענין לחגימה נגד שריון או שתירגלו בכך תרגול מתאים. נראה לי שאת האימון בסוגיה זו טוב יהיה לבצע באופן הבא: קודם-כ־ל — הכרת השריון, על כל סוגיה, ע"י כל אנשי הגדוד, למען לא יראו

במשך תקופת קיומו כגדוד-מלואים ותוך כדי שמירה על מתקנים, או ישיבה בקו, כבר נתקל גדודי בתפקידים שונים: מהם נעימים יותר ומהם נעימים פחות. וכן אירעו לנו, בעת ביצוע תפקידים אלה, דברים ומעשים שונים ומשונים; אולם הפעם נתקלנו במיד-נסיין שחרג מהמסגרת הרגילה של מארבים והתנגשויות עם מסתננים. גם במלחמת השחרור נתקלתי בתופעות דומות; יש, לדעתי, הכרח למצוא דרך כדי להתגבר על העובדה שתופעות כאלו גורמות מד פעם לבהלה בקרב אנשינו. התר פעם שהנני מתכוון לה הנה: השריונים.

והנה סיפור המעשה אשר קרה בגדודי, והוא שהביאני לכתיבת מכתב זה.

אחד מתפקידי הגדוד היה לפטרל את האיזור בין חרבת-בית-עבר לבין חרבת-אום-חוט ולסלק אל מעבר-לגבול כל מסתנן שיפגשו באזור. בתאריך . . . הוטל תפקיד זה על פלוגה א, שהוציאה לביצוע את מחלקה מס. 1 שהיתה אז בעצמת שתי כיתות, לערך. כמפקד הפטרול מונה הסמל המחלקתי, ומספר היוצאים אתו היה 22 איש.

כדי לא להפסיד מימי האימון, הוחלט שבעת הפטרול יבוצעו גם אימונים. באותו יום צריכים היו לעסוק בנושא: „תנועה-למגע של מחלקה“. הצידוד שלקח עמו הפטרול הזכיל את החימוש הרגיל כולל נשק מחלקתי — מרגמה 52 מ"מ ומנ"ט.

המחלקה המוקטנת יצאה בבוקר בשעה 0700 מהמשלט לביצוע הפטרול. הם נעו בשטח ותרגלו מבנים שונים של מחלקה. הכל הלך כשורה, ולא נתקלו בנפש חיה עד שעה 11.15. בשעה זו ראו קבוצת ערבים חמושים, כעשרה במספר, קוצרים בשדה. המחלקה תפסה עמדות ופתחה באש על הערבים. הערבים שכבו על האדמה, בחלקם המשיכו לירות ובחלקם הסתלקו מהמקום. התפתח קרב-אש קצר וכתוצאה ממנו נאלצו הערבים לסגת. בינתיים הרגישו אנשי המחלקה בערבים נוספים שהופיעו על הרכסים שממזרח למקום ההתנגשות. ערבים אלה הצטרפו אל ה„תומורת“ ממקום המצאם, על הרכס — ממרחק של כ־800 מטר — וירו על המחלקה. מצב זה נמשך עד סמוך לשעה 13.00. מפקד הפטרול

בכל משורין „טנק“. דבר זה ניתן להשיגו על ידי ביקור ביחידת-שריון, או ביקורה של יחידת שריון אצלנו, או אם אין אפשרות כזו — ע"י לימוד מדוקדק של טבלאות לזיהוי רכב-קרב משורין; ובשעת ביקור כזה יוצגו הטנק והמשורין לפני האנשי שים ותנתן להם הכשרה מפורטת. כאן נציג בפני האנשים את כלי-הנשק אשר בטנק, את שריונו — ועם זאת נציין את מגבלותיו וגם את נקודות התורפה שבו, תוך הדגשת „השטח המת" הנוצר בקרבת הטנק כשהלז סגור — ומשך הזמן הנחוץ לטנק כדי לצדד את כלי נשקו שבצריח.

כדבר שני — נדגיש את האימון בנשק הנ"ט. שבתוך המחלקה: מ.נ.ט. ורנ"ט (אימון-הרובה הנגד-טנקי). כל איש לא רק ילמד כלי-נשק אלה על בורים, אלא גם יצא למטוח „חי" עמם, תוך שימוש בקליע-אימונים.

כדבר שלישי — תדגיש החשיבות הנודעת לכל אחד מסוגי הנשק המצויים בכיתה לתכלית המלחמה בשריון — ובפרט לרימוני-העשן, רימוני ההגנה, רימוני-ההתקפה ו„בקבוקי מולוטוב" ו„בקבוקי אליוב".

כשלב שני, בהכנה הנגד-טנקית — לאחר שנאמן את האנשים בכלי-הנשק שהוזכרו לעיל, תוך הדגשת ערכו של נשק זה בלחימה נגד שריון (ודרכי השימוש המיוחדים בו לכך, באם מצויים כאלה) — סבורני כי יש לאמן את הגדוד בפעולת צוות קטנים, כ„ציידי-טנקים". אימון זה יכלול, בעיקר, את שילובה של השדאות (שנלמדה כבר בשלבי אימון קודמים) עם הפעלת כלי-הנשק, במסגרת מארבים נגד-טנקים. כאן נדגיש את אופן הכנת המארב לטנקים, דהיינו: בחירת המקום

המתאים על-ידי סוור, שימוש במכשולים-טבעיים, ובאימפרוביזציות, כדי להכניס את הטנק או את המשורין לתוך המארב; וצורת הגישה אל הטנק, כדי לתקוף אותו: — ריתוק הטנק על-ידי איש אחד, תקיפת הטנק על ידי שני אנשים מצדדים שונים, כדי לא לאפשר לטנק „לטפל" באיש התוקף — וכן איש נוסף, שימש כצופה — והוא אשר יתריע על התקרבות הטנק ויהיה המאבטח, ואיש-רזרבי, בשעת עצם הלחימה עם הטנק. תרגילים אלה — ניתן לעשותם „ממשיים" על-ידי שיתוף שריונים שלנו ב„כניסה" למארב. כן צריך שנאמן כיצד לארגן מארב חפוז, לשריון נע; כיצד לפעול מהר, ליצור אימפרוביזציות — ולתקוף את השריון במהירות ובמפתיע. אימון זה יבוצע ביום. אולם, נוסף על כך, נאמן את אנשי הגדוד בתקיפת שריון בלילה, תקיפת חסיוניו (חניותיו המובטחות) ושימוש בחמרי-חבלה כדי להוציא את הטנקים מכלל פעולה. אימון זה ירגיל את אנשי הגדוד לשריון — ויצור אצלם את הבטחה שגם בנשק שבידם יוכלו לגרום אבידות לטנקים; ולמשוריינים — על אחת כמה וכמה. ואני תקוה, שאחרי תקופת-אימון הבאה לא תתעורר עוד בהלה, בהפגש אנשי גדודי עם שריון. ודרך אגב אזכיר כאן את החומר בכתב שהוצא ע"י אגם/מהד בענין הלחימה נגד השריון, שנודמן לידי זמן קצר לפני כתיבת מכתבי זה; והוא כולל דוגמאות טובות, המבהירות וממחישות את דרכי האימון למלחמה בשריון.

אקוה לקבל בקרוב את תשובתך על מכתבי זה.

שלך,

מוריכר-לשעבר

